

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 300. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252800309616/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

TRE BREVE OM MIG SELV

- latinske Roman »Niels Klims underjordiske Rejse« (1741); i Baggenses danske Oversættelse i Bind IX. – flere forskellige Sprog, allerede 1741 kom den tyske, hollandske og franske Oversættelse, 1742 den engelske og danske, 1746 den svenske. Efter Holbergs Død; 1762 den russiske, 1783 den ungarske, 1819 den polske, 1884 den finske. 1948 blev trykt en islandsk Oversættelse, som havde ligget i Manuskript siden o. 1750. I 1954 kom en spansk Oversættelse.
- S. 193. *Jørgen etc.*, efter Horats, Satirer I, 4, 92.
- S. 194. *Kejserrige*, i det udviklede Qvama bliver Klim Kejser, fordi han forstaar at organisere Landets Krigsmagt. – *Baccalaur*, Titel for dem der havde bestaaet den første, lavere Magisterprøve. – *Trimalchio*, pralende Opkomling i Petronius' Satyricon. – *det potuanske Folk*, i Idealstaten Potu er Indbyggerne betænksomme Træer paa Ben.
- S. 195. *det martinianske Folk*, Martinias Indbyggere er Aber.
- S. 196. *den strengeste Censur*. Censorerne var normalt Fakultetsdekaneer, der skiftede aarligt. Bøgerne maatte ifølge Forordning af 1737 intet indeholde »som directe strider mod den hellige Skrift og vore Kirkers symbolske Bøgers klare Ord, eller som kunde forstyrre den almindelige Roelighed i Kirke og Rige«. – *Fattigdom etc.*, efter Juvenal, Satire 7, 62. – *Præsterne*. Holberg saa ikke med blide Øjne paa Statspietismen, der i Christian VI's Regeringsaar (1730-46) lagde et aandeligt Tryk paa Kulturlivet. »Niels Klim« var hans første Indlæg mod den herskende Intolerance.
- S. 197. *Der findes etc.*, efter Vergil, Æneiden 1, 15. – *Kritik . . i Göttingen*, i »Göttingische Zeitungen von gelehrten Sachen« 12. Juni 1741 findes en meget skarp Kritik af Bogen som Digterværk. Den er muligvis skrevet af Christian Ludvig Scheidt, en indfødt Tysker, der 1739-48 var Professor i Jura ved Københavns Universitet.
- S. 198. *to Fortaler*, hverken i Originaludgaven fra 1741 eller den danske Oversættelse fra 1742 findes nogen Fortale. I 2. Udgave fra 1745 findes én apologetisk Fortale. – *Seriphus*, lille Ø i Ægæerhavet. – *Nej, se etc.*, efter Juvenal, Satire 10, 157.
- S. 199. *sokratiske Filosofer*, Tilhængere eller Udøvere af den sokratiske Metode. – *Cato* (234-149 f. Kr.), romersk Statsmand. – *Selv i*, Cicero, De officiis 1, 29, 105. – *hvis Sjæl etc.*, efter Juvenal, Satire 1, 166.
- S. 200. *Sokrates* (o. 470-399 f. Kr.), græsk Filosof, regnes ofte for Etikens Grundlægger. Forsøgte ved Samtaler og foregiven Uvidenhed at faa sine Elever til at klare deres Begreber og selv finde Svaret paa deres Problemer og at faa sine Modstandere til at afsløre deres Uvidenhed.